

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN DẦU TIẾNG, TỈNH BÌNH DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Trần Văn Tùng.

- *Thư ký phiên họp:* Ông Nguyễn Ngọc Thọ – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương.

- *Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương tham gia phiên họp:* Bà Đinh Thị Yến - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 11 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương. Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 11/2024/TLST-VDS ngày 01/10/2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 10/2024/QĐST-VDS ngày 12 tháng 11 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Ông Nguyễn Xuân H, sinh năm 1960; địa chỉ thường trú: Tổ B, ấp R, xã Đ, huyện D, tỉnh Bình Dương. Có mặt tại phiên họp.

- *Người bị yêu cầu:* Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1960; địa chỉ thường trú: Tổ B, ấp R, xã Đ, huyện D, tỉnh Bình Dương. Vắng mặt tại phiên họp.

NỘI DUNG VỤ VIỆC DÂN SỰ:

Người yêu cầu ông Nguyễn Xuân H trình bày: Ông H và bà Nguyễn Thị L có mối quan hệ là vợ chồng, chung sống với nhau từ năm 1981, hôn nhân tự nguyện. Đến năm 2012, ông H và bà L thực hiện đăng ký kết hôn theo quy định của pháp luật tại Ủy ban nhân dân xã Đ, huyện D, tỉnh Bình Dương theo quy định của pháp luật.

Từ khi sống chung với nhau đến năm 2013, bà L hoàn toàn bình thường, có đủ năng lực hành vi dân sự. Từ khoảng cuối năm 2013 đến nay, gia đình không biết lý do gì mà bà L không còn tỉnh táo, minh mẫn, không còn khả năng nhận thức, không còn làm chủ được hành vi của mình. Bà L rất ít khi bình thường, có lúc lại lên cơn thần kinh, thường xuyên chửi bới chồng, con và những người mà

bà L gặp mặt một cách vô cớ, không kiểm soát được bản thân. Nhiều lần bà L bỏ nhà đi, gia đình phải tìm kiếm nhiều nơi mới thấy và đưa về gia đình. Từ năm 2013 đến nay, sức khỏe của bà L ngày càng suy giảm, phải có người thân hỗ trợ sinh hoạt hàng ngày. Gia đình đã đưa bà L đi khám bệnh, điều trị ở nhiều nơi nhưng không có kết quả. Bà L được UBND xã Đ, huyện D cấp Giấy xác nhận khuyết tật.

Ý kiến của đại diện Viện Kiểm sát:

Về tố tụng: Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng thụ lý việc dân sự là đúng theo thẩm quyền. Quá trình tố tụng và tại phiên họp, Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng các thủ tục tố tụng theo quy định tại Bộ luật Tố tụng dân sự. Không kiến nghị, bổ sung thủ tục tố tụng.

Về nội dung: Từ những tài liệu có trong hồ sơ cũng như lời trình bày của người yêu cầu tại phiên họp, có cơ sở để chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Xuân H đối với bà Nguyễn Thị L. Đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị L là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Ông Nguyễn Xuân H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1960 có địa chỉ thường trú tại ấp R, xã Đ, huyện D là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a Khoản 2 Điều 35, điểm a Khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, vụ việc có quan hệ là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” và thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương.

[2] Xét yêu cầu của đương sự: Ông Nguyễn Xuân H có quan hệ là chồng của bà Nguyễn Thị L. Theo ông H trình bày: Từ khoảng cuối năm 2013 đến nay, gia đình không biết lý do gì mà bà L không còn tinh táo, minh mẫn, không còn khả năng nhận thức, không còn làm chủ được hành vi của mình. Bà L rất ít khi bình thường, có lúc lại lên cơn thần kinh, thường xuyên chửi bới chồng, con và những người mà bà L gặp mặt một cách vô cớ, không kiểm soát được bản thân. Nhiều lần bà L bỏ nhà đi, gia đình phải tìm kiếm nhiều nơi mới thấy và đưa về gia đình. Gia đình đã đưa bà L đi khám bệnh, điều trị ở nhiều nơi nhưng không có kết quả. Bà L được UBND xã Đ, huyện D cấp Giấy xác nhận khuyết tật. Theo yêu cầu của ông H, Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 07/2024/QĐ–TCGD ngày 17/10/2024 để trưng cầu giám định tâm thần đối với bà L tại Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố H nhằm xác định bà L có mất năng lực hành vi dân sự hay không. Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 8583/KLGĐ ngày 25/10/2024 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố H kết luận: Về y

học: Đương sự bị Rối loạn phân liệt cảm xúc loại hưng cảm (F25.0-ICD10); Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó, việc ông H yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng tuyên bố bà L là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự nên được Tòa án chấp nhận.

[3] Xét ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp là phù hợp quy định của pháp luật nên được Tòa án chấp nhận.

[4] Về chi phí giám định: Ông Nguyễn Xuân H đã tạm ứng và quyết toán xong tại Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố H nên không xem xét.

[5] Về lệ phí: Ông Nguyễn Xuân H là người cao tuổi nên thuộc trường hợp miễn nộp tiền lệ phí theo quy định tại điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH;

- Căn cứ vào Khoản 1 Điều 27; điểm a Khoản 2 Điều 35; điểm a Khoản 2 Điều 39; Điều 143; Điều 149; Điều 369; Điều 370; Điều 371; Điều 372 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ vào các Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Xuân H đối với bà Nguyễn Thị L về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”.

Tuyên bố: Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1960; địa chỉ thường trú: Ấp R, xã Đ, huyện D, tỉnh Bình Dương, là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. *Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự*: Ông Nguyễn Xuân H là người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí theo quy định tại điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

3. *Quyền kháng cáo, kháng nghị*: Đương sự có quyền kháng cáo Quyết định trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định. Viện Kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện Kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định./.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bình Dương;

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

- VKSND huyện Dầu Tiếng;
- CC THA huyện Dầu Tiếng;
- UBND xã Định Thành;
- Dương sự;
- Lưu HS.

Trần Văn Tùng